ชื่อวิทยานิพนธ์

ตัวแบบเชิงสาเหตุเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจของครอบครัว

ผู้เขียน

นายอิสระ ทองสามสี

สาขาวิชา

สังคมวิทยา

ปีการศึกษา

2539

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงลักษณะโครงสร้างอำนาจของครอบครัวเกี่ยวกับ การตัดสินใจของคู่สมรสในด้านต่างๆ จำนวน 19 ด้าน เช่น จำนวนบุตร, การออมทรัพย์, การแบ่งมรดก เป็นต้น (2) ศึกษาดูว่าปัจจัยทางด้านชาติพันธุ์ของครอบครัว, ความต่างกันของอายุของคู่สมรส, ถิ่นที่อยู่ หลังการสมรส, ระยะเวลาตั้งครอบครัว, ความต่างกันของระดับการศึกษาของคู่สมรส, ความต่างกันของ เกียรติภูมิแห่งอาชีพของคู่สมรส, ความต่างกันของรายได้ของคู่สมรส, จำนวนบุตร, ลักษณะของครอบครัว และรูปแบบของการสมรสมีผลต่อโครงสร้างอำนาจของครอบครัวทั้งที่ถ่วงน้ำหนักและไม่ถ่วงน้ำหนักอย่างไร บ้าง (3) พัฒนาตัวแบบเชิงสาเหตุเกี่ยวกับปัจจัยที่กล่าวมาในข้อสองที่มีผลต่อโครงสร้างอำนาจของครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสามีหรือภรรยาของแต่ละครอบครัวในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 249 ครอบครัว ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS /PC+ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟเทสต์ ค่าสหสัมพันธ์และสมการถดถอยพหุคูณ

ในการทดสอบตัวแบบเชิงสาเหตุ ผู้วิจัยได้ทดสอบ 2 ตัวแบบดังนี้

- การทดสอบตัวแบบเชิงสาเหตุที่ไม่ได้ถ่วงน้ำหนักความสำคัญของข้อคำถามเกี่ยวกับการ ตัดสินใจ
  - 2. การทดสอบตัวแบบเชิงสาเหตุที่ถ่วงน้ำหนักความสำคัญของข้อคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจ จากการทดสอบข้างต้นปรากฏผลการวิจัยดังนี้
- 1. การทดสอบตัวแบบเชิงสาเหตุที่ไม่ได้ถ่วงน้ำหนักแสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาตั้งครอบครัว, ความต่างกันของเกียรติภูมิแห่งอาชีพระหว่างสามีและภรรยา และความต่างกันของรายได้ระหว่างสามีและ ภรรยามีผลทางตรงต่อโครงสร้างอำนาจของครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบผลของตัวแปรทั้งสามแล้ว ระยะเวลา ตั้งครอบครัวมีผลทางตรงต่อโครงสร้างอำนาจของครอบครัวมากที่สุด และตัวแปรทั้งสามตัวนี้สามารถอธิบาย ความแปรปรวนของโครงสร้างอำนาจของครอบครัวได้ประมาณร้อยละ 22 โดยผลดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจาก ผลทางอ้อมของชาติพันธุ์ของครอบครัว, ความต่างกันของอายุระหว่างสามีและภรรยา, ความต่างกันของระดับ

การศึกษาระหว่างสามีและภรรยา, ลักษณะของครอบครัว และจำนวนบุตร

2. การทดสอบตัวแบบเชิงสาเหตุที่ถ่างน้ำหนักแสดงให้เห็นว่า ชาติพันธุ์ของครอบครัว, ถิ่นที่อยู่ หลังการสมรส, ระยะเวลาตั้งครอบครัว, ความต่างกันของเกียรติภูมิแห่งอาชีพระหว่างสามีและภรรยา, ความ ต่างกันของรายได้ระหว่างสามีและภรรยา และลักษณะของครอบครัวมีผลทางตรงต่อโครงสร้างอำนาจของ ครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบผลของตัวแปรทั้งหกแล้ว ชาติพันธุ์ของครอบครัวมีผลทางตรงต่อโครงสร้าง อำนาจของครอบครัวมากที่สุด และตัวแปรทั้งหกตัวนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของโครงสร้างอำนาจของ ครอบครัวได้ประมาณร้อยละ 21 โดยผลดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจากผลทางอ้อมของความต่างกันของอายุ ระหว่างสามีและภรรยา, ความต่างกันของระดับการศึกษาระหว่างสามีและภรรยา และจำนวนบุตร

Thesis Title

A Causal Model of Family Power Structure

Author

Mr. Isara Tongsamsi

Major Program

Sociology

Academic Year

1996

Abstract

This research was intended: (1) to investigate the characteristics of family power structure about conjugal's decision-making in 19 areas, such as number of children, saving, a distribution of inheritance etc.; (2) to determine how the following factors affect the family power structure: family's ethnic, relative age of husband and wife, residence pattern, a period of marriage, relative educational level of husband and wife, relative occupational prestige of husband and wife, relative income of husband and wife, number of children, family form, and family type; and (3) to develop a causal model of major factors affecting the family power structure.

Through a quota sampling method, the subjects were drawn from husbands or wives in 249 family in the Muang District of Pattani province. The data were collected by means of questionaire. Data were analyzed through SPSS/PC+ computer programme based on percentage, arithmetic mean, standard deviation, F-test, pearson product moment correlation and multiple regression.

In testing the causal model of family power structure, two types were performed using path analysis:

- 1. The testing of the causal model with unweighted decision-making scores.
- 2. The testing of the causal model with weighted decision-making scores.

It was found that :

1. In the testing of the unweighted causal model, a period of marriage, relative occupational prestige of husband and wife, and relative income of husband and wife had direct effects on family power structure. Comparing relative effects of three variables upon family power structure, it reveals that a period of marriage had a strongest effect upon

family power structure. The three variables could explain 22 percent of the variance in family power structure. However, these effects were partly due to the indirect effects of family's ethnic, relative age of husband and wife, relative educational level of husband and wife, family form, and number of children.

2. In the testing of the weighted causal model, family's ethnic, residence pattern, a period of marriage, relative occupational prestige of husband and wife, relative income of husband and wife, and family form had direct effects on family power structure. Comparing relative effects of six variables upon family power structure, it reveals that family's ethnic had a strongest effect upon family power structure. The six variables could explain 21 percent of the variance in family power structure. However, these effects were partly due to the indirect effects of relative age of husband and wife, relative educational level of husband and wife, and number of children.